

[Lyngsø.]

var Stillingen her i Landet for 40 Aar siden, inden Arbejdernes Organisationer endnu betød noget? Da var Stillingen den, at Arbejderne lønnedes usselt, langt uslere, end det behøvedes, at Arbejderne var ned-sunket i en Fattigdom, en Afhængighed, som var grænseløs, at Arbejderen som Borger i dette Samfund, som Borger i sit eget Fædre-land, havde en Stilling, der svarede til Stodderens. Under de Arbejdsvilkaar døde Arbejdernes Børn som Fluer; under de Arbejdsvilkaar, der herskede, den Gang der var fri Bane for at misbyde Arbejderne, var Arbejderen udslidt ved for store Ar-bejdsbyrder, for lang en Arbejdsdag, inden han var 45 Aar; han var krumrygget, han var kun det halve værd. Og de gamle af Arbejderne, de, som overlevede det Tids-punkt, da deres Arbejdsevne var paa Retur, hvordan gik det dem? Af Sorg og Gru for Fattiggaarden og Fattiggaardens Kaar kom de paa Fattiggaarden i en Tilstand, saa mange af dem gik omkring som aandssvage Stakler. Det var det arbejdende Folks Kaar i dette Land, den Gang det stod uden For-svar, den Gang det stod uden Magtmidler til at beskytte sig og sine. En Dødeligheds-procent blandt Arbejdernes Børn, der var grupovækkende, en Dødelighedsprocent blandt Arbejderne i deres bedste Alder, som var langt, langt større end nogen anden Samfundsklasses. Og saa i det hele en social Stilling, hvor de regnedes for intet, hvor de intet betød, hvor Overklassen, hvor en Bonde ude paa Landet ikke kunde tænke sig noget forfærdeligere for sin Datter, end at hun blev gift med en Madkassemand, med en Daglejer — for han kendte jo Daglejerens Kaar. Hvor mangen en Bonde-pige fra en dansk Bondegaard er ikke for den krøllede Fattigkarls Skyld gaaet i Landsbyens Brandkær, fordi Forældrene udmaledede for hende, hvad det var, hun gik ind til. Hvor mange Stakler har ikke henslæbt en grufuld Alderdom paa Fattig-gaardene ude paa Landet til Skam og Spe og Rædsel for alle andre! Ja, det var Forholdene den Gang, det er en Kendsgerning. Statistik, Protokoller, alle offentlige Do-kumenter beviser Rigtigheden af det, jeg her siger. Og som det var i dette Land, var det jo for Resten i alle andre. I ethvert Land i Verden, hvor den moderne Produktionsmaade har indsneget sig, hvor den moderne Form for Ejendomsret og Drift af Landbrug o. s. v. hersker, overalt, hvor Lønarbejdet skiller fra den almindelige Ar-bejder og Borger ude paa Landet eller i Bedrifterne, overalt i Verden var Forholdet

det samme. Hvor Arbejderne ikke ejede et Middel til at beskytte sig mod Misbrug, ikke ejede et Middel til at kæmpe sig op af Fattigdommen, op af Trældommen og Elendigheden, dér var de trykket ned; de var et Pjalteproletariat. Saaledes har det været i alle Lande i Europa, saadan er det den Dag i Dag dér, hvor Arbejdernes Or-ganisationer mangler, hvor Arbejderne staa uden Beskyttelse. For der er jo ingen anden, der beskytter dem. Vi har Love i dette Land. Hvis en Bonde sulter sin Hest, giver den for lidt Føde, saa Ribbenene stikker frem, hvis han overlæsser sin Hest og pisker paa den, saa kan han straffes for Dyrplageri; men hvis den samme Bonde sulter sin Tjenestedreng eller sin Karl og overlæsser ham med Arbejde, saa Ribbenene stikker igennem, hvad saa? Prøv saa at gaa til Herredsfogeden, prøv at gaa til Byfogeden, prøv at gaa til Dommeren! Og Dommeren vil sige: Hvad, er det en Mand, er det ikke en Hest? Ja, saa vil jeg ikke have noget med det at gøre. Det er lovligt. Var det en Hest, var Sagen en anden, hvor skulde han have faaet Klaps, den Nærigbuks!

Saadan er Forholdene. Arbejderne er jo henvist til at beskytte sig selv, og slaar man dem deres eneste Beskyttelsesmiddel, deres Organisationer, af Hænderne — hvad saa? Ja, saa vil lidt efter lidt de Forhold indtræde, som herskede, inden Or-ganisationerne voksede op. Det drejer sig om den danske Arbejderbefolkning, den arbejdende Befolkning derude paa Landet. Er dette ikke Kendsgerninger, er det ikke Sider af Sagen, som her, selv om det er i den tolvte Time, bør tages op til alvorlig Overvejelse og bremse til Forsigtighed? Jeg synes det.

Ser man paa det foreliggende Forslag, støder man jo i øvrigt, som det allerede er nævnt af Socialdemokratiets ærede Ord-fører og af det andet ærede Medlem af Soci-aldemokratiet, der har haft Ordet, paa den Ejendommelighed, at Lovforslagets 5 Para-graffer er af en ganske særlig enkel Beskaf-fenhed. I Virkeligheden er selve Lovforsla-gets Titel saa som saa. Det hedder: For-slag til Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdskraften. Den Titel er jo falsk, bundfalsk. Denne Lovs Eksistens og Brug vil ikke værne Erhvervsfriheden, den vil vanskeliggøre Erhvervsmuligheden for den almindelige arbejdende Befolkning i vort Land. Den vil ikke værne Arbejdskraften, den vil tværtimod bringe det dertil, at enhver Frihed paa Arbejdspladsen gaar fløjten og bliver til Slaveri. Der er aldrig her i Landet solgt en Pakke Arkana, solgt